

Alaska, stroomopwaarts van Sennsjoen,
en drogevlieg visparadijs

TEKST PETER PLOMP FOTOGRAFIE SONJA HEERENS, CHRIS HENDRIKS, PETER PLOMP

TRYSIL

veel water
veel vlagzalm

62

Vanuit mijn ooghoek zie ik de hengel alweer krom gaan. Nummer drie voor Sonja en ik heb nog niets! Zelfs geen aanbeet gezien of gevoeld. Terwijl Sonja voor het eerst een vlieghengel in haar handen heeft, voor het eerst een hengel zelfs. Ik sta te hannesen met mijn contact-nimfopzet die ik voorbereid had. Ik heb me voorgenomen dat te gaan leren, maar ik heb moeite de sighter te zien in het avondlicht. Ik voel de nimf ook niet goed, vis dus waarschijnlijk nog niet diep genoeg. Na een half uurtje lus ik er toch maar een kleine kurken beetverklikker aan die mij in Duitsland zeer goed bevallen is. Snel vang ik mijn eerste vlagzalm ooit! Het visbestand in Trysil elva moet wel behoorlijk goed zijn dat we zo vlot vlagzalm weten te vangen op de eerste avond vissen. Maar we zijn natuurlijk wel door Chris op de goede plek neergezet.

Gisteren kwamen we aan in Trysil, op Trysil Hyttegrend and Camping van Ilja en Evander, een Nederlands echtpaar dat met hun twee zonen in Noorwegen is neergestreken. Na de hartelijke begroeting, laten ze ons de Hytte laten zien waarin we een week zullen verblijven. Een prachtig huisje aan het einde van het rijtje met een sprookjesachtig uitzicht over de Trysil elva, alle voorzieningen en een mooi onderhouden interieur met originele Noorse decoraties. Chris Hendriks komt ook meteen langs. Chris had mij uitgenodigd om in Trysil te komen vissen. Chris is een avonturier. Dat begon al met zijn opleiding tot visgids in Zweden. Via stages als visgids in Lapland en Tasmanië kwam hij in Trysil terecht. Eerst als visgids in dienst van een Noors outdoor bedrijf en sinds 2012 alweer met zijn eigen bedrijf Fishing-Experiences. Lees meer in De Nederlandse

Gjerfloen Fluefiske zone

Vliegvisser 125 (zomer 2018), pagina 38. Zijn drang naar avontuur komt helemaal tot zijn recht in Trysil, dat zal ons nog duidelijk worden.

PLANNEN MAKEN

Met Chris sprak ik af om voornamelijk in de avonden te gaan vissen, zodat ik met Sonja overdag kon gaan wandelen in de prachtige natuur

van Trysil. We hadden ook kunnen mountainbiken, wat zeer populair is in Trysil en waarvoor vele voorzieningen zijn aangelegd. Overal kun je mountainbikes huren en overal zie je routes voor de mountainbike. Mountainbikes kom je gelukkig niet tegen op de wandelpaden, in tegenstelling tot Nederland, uitgezonderd bovenop de berg van het wintersportgebied van Trysil Høyfjellsenter. Een beetje desolate, rauwe plek zonder de alles bedekkende sneeuw, maar wel met een fantastisch uitzicht over Trysil en de rivier. Er is nog veel meer te doen in Trysil, waaronder kanovaren vanaf de camping. Ilya en Evander kunnen je adviseren en hebben alle laatste, lokale informatie over activiteiten en bezienswaardigheden in de omgeving. In Innbygda bezochten we de lokale bierbrouwerij en proefden de verschillende bieren samen met heerlijke hapjes in Kveik restaurant. Je kunt bij Kveik en in Bar Trysil ook prima eten en Kveik verkoopt heerlijk brood. In Innbygda zijn ook meerdere supermarkten.

MIJN EERSTE VLAGZALMEN

Die eerste avond waren we bij Plassen, een stukje stroomafwaarts van Innbygda, in het zuidelijke deel van Trysil. Daar ligt de oudste fly-only zone van Noorwegen: Gjerfloe Fluefiske zone. Er gelden strikte regels: Alleen met de vlieg, zonder weerhaak en maximaal één vlagzalm of forel per dag meenemen met een maximum maat van 38 centimeter. De opzet is om op die manier grote vissen te laten groeien in dat stuk van Trysil elva, waardoor het aantrekkelijk(er) wordt voor de vliegvissers.

Chris had Sonja overtuigd om die eerste avond mee te gaan vissen. Beter dan alleen in het huisje dacht Sonja en Chris zou de vis onthaken, al geloofde ze niet dat dat nodig zou zijn. Chris regelde een waadpak, hengel en monteerde een dry-dropper opzet voor Sonja. Arm in arm liepen ze door het water naar het dichtstbijzijnde stroomnaadje waar Chris het Sonja voordoet. Een rolworpje stroomopwaarts en aanslaan als je de droge vlieg niet meer ziet. Hij vangt meteen een vlagzalm. Terwijl ik mijn hengel nog klaarmaak met de zeer lange Hends camo nimfleader en richting Chris en Sonja loop, haakt Sonja al haar eerste vlagzalm. Ik krijg haast en ga een stukje stroomafwaarts naar hetzelfde stroomnaadje toe.

Hannesen, dat was het. Ik schreef het al. Chris roept en wijst me een plek stroomopwaarts in het stroomnaadje. Ik loop ernaartoe. Chris blijft Sonja nog even helpen en onthaakt nog een vlagzalm. Mooie vissen, tussen de 30 en 35 cm die de stroming benutten om tegen te spartelen. Als ik het hannesen heb opgegeven en mijn eerste vis vang met een beetverklikker, komt Chris naar me toe. Mijn beurt. Hij bekijkt mijn opzet en stelt voor om zijn opzet te monteren: ruim 6 meter Maxima Chameleon 22/00, een stuk bi-color sighter van Rio Products en een tippet van 1,5 meter met een nimf aan de punt en 60 cm daarboven een nimf aan de dropper. Stroomopwaarts inwerpen, de hengel stilhouden tot de nimfen zijn gezonken, de sighter goed verticaal staat en dan de lijn strak houden en langzaam meebewegen. Wat langzamer dan de schuimbellen, want de stroming bij de bodem is altijd langzamer dan aan het oppervlak. Daar staan de vlagzalmen, vlak boven de bodem. Meedriften is nog te doen, al beweeg ik soms te snel, soms te langzaam en soms precies goed mee. De sighter moet verticaal blijven, benadrukt Chris. Lastiger is om de aanbeten te zien, zo subtiel is het vaak. Ik vermoed dat ik maar een verwaarloosbare fractie van de aanbeten zag, alleen die van de kamikaze vlagzalmen. Ook de goede diepte vinden, 'zien en voelen' vraagt nog flink oefenen maar maakt wel al het verschil, merk ik al snel.

Chris moedigt aan, deelt zijn ervaring graag en duidelijk. Hoe hij steeds onderzoekt of het anders en beter kan. Dat spreekt mij aan, werken vanuit begrip en principes en niet uit onwrikbare recepten. Zo kan ik de be-

nadering vertalen naar andere omstandigheden. De driftjes onder de top van de hengel zijn kort en ik kan flink oefenen. Geleidelijk aan gaat het beter en ik vang mijn eerste vissen met de tightline-techniek.

Vlagzalm uit de Trysil elva

VEEL WATER, VEEL VLAGZALM

Voor de tweede avond pas ik mijn nimfopzet weer aan. Eigenwijs haal ik de opzet van Chris eraf, maar berg die wel zorgvuldig op. Met mijn 9 meter Hends camo leader moet het toch ook kunnen. Ik monteer een dikkere sighter van vier stukjes tri-color Rio Products 25/00 van ongeveer 15 cm. De verschillende kleuren knoop ik met bloedknopen aan elkaar en laat stukjes van 1 cm uitsteken om de zichtbaarheid te vergroten. Een tippetringetje van 2 mm aan het einde van de sighter en 175 cm 14/00 fluorocarbon als tippet met twee nimfen met ongeveer 50 cm tussenruimte. We staan klaar in ons waadpak als klokslag 6 uur Chris stopt bij ons huisje. Op de rechteroever van Trysil elva parkeren we even voorbij Strandvoldbrua aan de Flendalsvegen bij een steile erosiewand van zand. Vandaar kun je de twee eilandjes zien waar we gaan beginnen en ook het piepkleine eilandje met stroomafwaarts het rotsblok, waar we ook naartoe gaan. De stroompatronen zijn goed te herkennen van hoog boven. De toegang was echter aan de overkant. Via Innbygda steken we de rivier over en rijden via de N26 naar de zijweg die naar Strandvoldbrua leidt. Vlak voor de brug nemen we een smal weggetje naar links. Iets verder is een kleine parkeerplek. Vandaar steken we een ondiep parallel stroompje over om langs de hoofdoever van Trysil elva richting de twee eilandjes te lopen. Een redelijk stukje door bebost terrein. Chris zei het al, vissen in Trysil heeft avontuurlijke kanten. Wadend steken we over naar het eerste eiland, langs de linkerkant lopen we stroomopwaarts en vissen in de geul tussen de twee eilandjes.

De Trysil elva is een grote rivier. De stroming ziet er niet zo woest uit, maar het is heel veel water en stroomt flink hard. Dat voel je bij het waden. Een waadstok is essentieel en helemaal alleen gaan is misschien ook niet zo'n goed idee. Gelukkig is de bodem redelijk gelijkmatig – door het geschikt maken van de rivier voor de afvoer van boomstammen – maar je moet op je hoede blijven voor een fikse kei op de bodem. Een struikelpartij corrigeer je niet zo gemakkelijk. Je waadt ook al snel tot heupdiepte. Trysil is avontuurlijk vliegvissen.

Tussen de eilandjes was het vissen niet heel wild. In de wat snellere hoofdstroom vingen we wat vlagzalmen, maar Chris was niet onder de indruk en stelde voor naar de tweede stek bij de grote rots te gaan. Sonja bleef op het eilandje wachten. Genoeg gewaad en geglibberd voor vandaag in de PVC laarzen van het waadpak. Chris en ik staken over naar het kleine mini-eilandje, schuin met de stroming mee. In de stromingsluwte

van het mini-eilandje ligt een ondiepere strook richting de grote rots. We stonden nu bijna recht onder ons uitzicht punt. Links en rechts van deze wat ondiepere rug – natuurlijk ontstaan juist door die luwte van het eilandje – ligt een diepere geul. Daar lag vlagzalm, heel veel vlagzalm. Tightline-nimf water bij uitstek. Daar kon ik oefenen met het driften van de nimfjes en het zien van de aanbeet met de sighter. Ook door het gunstigere licht zag ik de aanbeten veel beter. Ze waren niet heel groot maar in de harde stroom trokken de vlagzalmen mijn #2 Euro-nimfhengel zo krom als een hoepel. Een wat zwaardere hengel had hier ook niet misstaan, maar wat was het leuk en wat waren het er veel. Actief, met de korte driften, geconcentreerd om de drift goed uit te voeren en de vaak subtiele aanbeten te registreren, vloog de tijd om. Een technische, veel-eisende techniek die mij te pakken kreeg die avond na de frustraties van een dag eerder. Niet in de laatste plaats dankzij de aanwijzingen en coa-

ching van Chris. Omdat Sonja al bijna een uurtje geduld aan het oefenen was, keerden we terug via dezelfde route als we kwamen. Een stuk vermoeiender, deels schuin tegen de stroom in, deels dwars op de stroom. Dat kost tijd, maar gelukkig wordt het niet echt donker zo noordelijk in de zomer. Terwijl wij ermee ophielden, werden de muggen actief. Langs de oever, in het bos en bij de auto wisten ze ons goed te vinden. Ik had nog wat plekjes gemist bij het insmeren met Myggolf Myggmelk!

WEGGEWAARD

Overal in het dal van Trysil stuit je op de Trysilelva. Overal vind je bordjes die je naar stekken aan de rivier leiden. Vaak met een afdakje om te schuilen, eten en uitrusten. Je kunt er parkeren en de rivier is goed toegankelijk. Niet altijd de meest visrijke plekken, dus loop langs de oevers en kijk uit naar interessante stekken in de rivier.

Op Google Earth zie je nog veel meer water in Trysil. Riviertjes, beekjes en meertjes. Bijvoorbeeld Mjølssjøen en Eltsjøen, meertjes waar volop bruine forel en baars zit.

Wij reden naar Mjølssjøen in het noorden van Trysil, een ge-

*links: de Flenna;
rechts een bruine forel uit de Flenna*

liefd gebied om te wandelen, jagen en vissen. Helder water, velden waterplanten en kleine (rots)eilandjes waartussen volop vis te vangen is. Een (belly)bootje is wel essentieel. Wij huurden een roeiboot via de site www.minebater.no (in het Noors, maar redelijk te begrijpen met Google translate en anders helpen ze je op de camping graag). Mjølssjøen ligt op een hoogvlakte met weinig beschutting, houd daar rekening mee. Met harde wind is het niet prettig vissen zoals wij hebben ervaren. Eltsjøen ligt meer beschut maar daar zijn geen huurbootjes voor te vinden op www.minebater.no.

grote foto: Trysilelva voor de camping

DAGJE WEG MET CHRIS

Het was even zoeken naar de toegang langs de Flendalsvegen, aangegeven door een klein bordje van het pelgrimspad Østerdalsleden dat langs de Flena loopt daar. Een smal, deels overgroeid pad liep naar de Flena. Het pelgrimspad wordt blijkbaar niet druk belopen en de Flena hadden we ook voor ons alleen. Dat was het geval bij vrijwel alle stekken in Trysil. Er is ook heel veel water.

Uit het bos, klauterde ik de Flena in, een beek van 10 – 15 meter breed en een flinke variatie in diepte en forse stenen. Sommige pools zijn flink diep, maar overal kun je naar de overkant komen. Met mijn waadstok als derde been en om de diepte te sonderen (het heldere water is soms verraderlijk dieper dan je inschat), waadde ik rustig door de beek. Zo verjoeg ik ook niet zoveel vis. Zeer snelle stroompjes met bruisende golven, rustig stromende stukken en bijna stilstaande pools langs de oever. Het was een college ‘water lezen’ voor mij. Het tentamen werd afgenomen door de bruine forel. Overal doopte ik mijn nimfjes in, regelmatig met succes. De wilde bruine forel van 20 – 30 cm is prachtig van kleur en zit er volop.

Vrijwel onder de voetgangersbrug Strandvoldbrua, verzorgde Chris de lunch bij zo’n afdakje langs Trysilelva, hier met toilethuisje. Roerei met spek, broodjes en natuurlijk kokekaffe. Na de Flena hadden we ook wel trek gekregen. De schuilplekken worden regelmatig gebruikt, maar er ligt geen zwerfafval. Houden zo!

Langs de N215, meteen onder de elektriciteitskabels door, parkeren we aan het begin van een weggetje dat naar een verlaten huis verderop leidt. Onder de elektriciteitskabels worden de bomen gekapt. Dat leverde een makkelijke toegang op naar de Elta.

In breedte vergelijkbaar met de Flena, maar met minder grote stenen op dit traject, is de Elta makkelijker te bewaden. Weer veel afwisseling in het water met stroompjes, pools en pooltjes. Dezelfde mooi gekleurde, wilde en felle bruine forel als op de Flena maar hier ook wat vlagzalm. Later op de middag, stroomopwaarts begonnen de vissen te stijgen en kon ik mijn eerste bruine forel en vlagzalm op de droge vlieg vangen.

Zowel op de Flena als de Elta is goed met de Tenkara hengel te vissen. Dat doet Chris ook graag en zeker met gasten die voor het eerst vlieg-vissen, zoals Sonja. Werpen met de Tenkara hengel is gemakkelijker en de beleving is vergelijkbaar. Het formaat vis in de Flena en Elta past ook prima op de Tenkara hengel die flink krom zal gaan door de felle, wilde bruine forel.

Uitzicht vanaf de camping.

OVER TRYSIL De Trysilelva ontspringt in Zweden en stroomt na het traject in Noorwegen verder door Zweden, waar hij Klarälven heet. De Trysilelva lijkt op de Glomma. De Trysilelva is, net als de Glomma, belangrijk geweest voor het transport van hout naar de houtverwerkingsindustrie in het zuiden. Zoals bij Moelven Trysil AS, net stroomopwaarts boven Innbygda. Voor het transporteren van hout werden onderwaterobstakels verwijderd met dynamiet, waardoor een redelijk gelijkmatige bodemstructuur en stroming ontstond. Een snelweg voor houten stammen en een prima leefomgeving voor

vlagzalm, minder voor bruine forel. Ze zijn er wel, maar veel minder dan vlagzalm.

In de winter bedekt ijs de Trysilelva. Als dat ontdooit, losraakt en met de stroom meegevoerd wordt, verandert de bodemstructuur aanzienlijk. Stekken verdwijnen en ontstaan. Zodra het ijs gesmolten is, maar de rivier nog

Fiskekafé

laag is omdat het smeltwater van de sneeuw in het Noorden nog niet stroomt, verkent Chris de rivier om met al die veranderingen rekening te kunnen houden.

Naast Trysilelva is er nog veel meer water in de omgeving van Trysil, allemaal beschikbaar via de vergunning die je kunt kopen op www.inatur.no waar je ook een waterkaart kunt downloaden. We konden maar een fractie van het water uitproberen. Behalve de genoemde stekken, is ook het gebied net boven Innbygda interessant met vele eilandjes waartussen het goed vissen is. Iets verder is er een prachtig droge vlieg paradijs, stroomopwaarts van het meer Sennsjøen, ook bekend als ‘Alaska’, waar de Fv581 langs loopt. De verschillende stekken vind je op de Stekkenkaart op de VNV website.

Iedere woensdag om half vijf is er op Trysil Hyttegrend og Camping het ‘Fiskekafé’ waar vliegvisser van de camping en in de regio informatie kunnen krijgen over het vliegvisser in Trysil. Chris vertelt over stekken, vliegen, technieken en waar de vangsten goed zijn op dat moment. Zeer de moeite waard. De woensdag dat wij er waren, vertelde Chris ook over Tenkara vissen. Hij is een groot liefhebber en Tenkara-master. Hij is ook een EFFE gecertificeerde vliegvisgids met kennis van alle moderne vliegvisstechnieken voor stromend water.

Relevante websites: trysil.com, trysilhytte.com, chfishingexperiences.wordpress.com

